

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu
95-100 Zgierz, ul. Długa 56

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Miasto Zgierz za rok 2024

Spis treści

- 1. WPROWADZENIE**
- 2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA W GMINIE**
- 3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA**
- 4. KORZYSTAJĄCY Z POMOCY SPOŁECZNEJ**
- 5. POWODY UDZIELANIA POMOCY (DYSFUNKCJE)**
- 6. FORMY PRZYZNANEJ POMOCY – ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE**
- 7. FORMY PRZYZNANEJ POMOCY – ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE**
- 8. ŚWIADCZENIA RODZINNE I DODATKI DO ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
- 9. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO**
- 10. DODATKI MIESZKANIOWE**
- 11. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE**
- 12. ZAŚWIADCZENIA „Czyste Powietrze”**
- 13. DODATEK OSŁONOWY**
- 14. REFUNDACJA PODATKU VAT ZA DOSTARCZONE PALIWA GAZOWE
W 2024 R.**
- 14A. BON ENERGETYCZNY W 2024 R**
- 15. ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE ZA ZAPEWNIENIE ZAKWATEROWANIA
I WYŻYWIENIA UCHODźCOM Z UKRAINY**
- 16. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE DLA OBYWATELI UKRAINY**
- 17. DZIENNY DOM „Senior-WIGOR”**
- 18. ODPLATNOŚĆ GMINY ZA POBYT DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ**
- 19. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI
ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ**
- 20. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI –
REALIZOWANE ZADANIA W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ**
- 21. ZASOBY PRACOWNICZE**
- 22. PODSUMOWANIE – KWOTY ŚWIADCZEŃ I KOSZTY ICH REALIZACJI**
- 23. REKOMENDACJE**

1. WPROWADZENIE

Przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej jest zadaniem gminy określonym w art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ocenę zasobów pomocy społecznej przygotowuje się w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej, demograficznej i obejmuje ona kadre realizującą zadania pomocy społecznej, infrastrukturę, w tym organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu polityki społecznej i nakłady finansowe, bez względu na podmiot finansujący realizację zadań. Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Miasto Zgierz realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu. Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez gminę zostały podzielone na dwie kategorie, są to zadania własne gminy i zadania zlecone do realizacji gminie z zakresu administracji rządowej. Zadania z pomocy społecznej mogą mieć charakter obligatoryjny lub fakultatywny.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom pokonanie trudności, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia przy czym rodzaj, forma i rozmiar pomocy powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy: zapewnienie schronienia, posiłku, ubrania osobom tego pozbawionym, przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, celowych (w tym z tytułu zdarzenia losowego) i stałych, sprawienie pogrzebu, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, dożywianie dzieci, praca socjalna, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i kierowanie do domu pomocy społecznej. Zadaniem gminy zleconymi do realizacji z zakresu administracji rządowej są: organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych z powodu klęski żywiołowej i ekologicznej, prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin, przyznawanie oraz wypłacanie zasiłków celowych, a także zapewnienie schronienia oraz posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP.

Ocena zasobów pomocy społecznej ma za zadanie między innymi diagnozę zasobów gminy służących wsparciu rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Gmina Miasto Zgierz liczy 49 533 mieszkańców, w tym 26 947 kobiet i 22 586 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2024 r. wg. Wydziału Spraw Obywatelskich UMZ).

Miasto Zgierz jest trzecim co do wielkości (po Łodzi i Pabianicach) miastem wchodzącym w skład łódzkiego obszaru metropolitalnego i szóstym co do wielkości miastem województwa łódzkiego (po Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim, Pabianicach, Tomaszowie Mazowieckim i Bełchatowie). Centralne położenie Zgierza w bezpośrednim sąsiedztwie dużej metropolii jaką jest Łódź oraz skrzyżowanie głównych, krajowych i międzynarodowych szlaków komunikacyjnych (autostrady A1, A2 i S14) stanowią o istotnych czynnikach rozwoju.

Niniejsza ocena zawiera dane dotyczące funkcjonowania pomocy społecznej w Gminie Miasto Zgierz na rzecz osób potrzebujących w latach 2019 – 2024.

2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA W GMINIE

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Miasto Zgierz przedstawiają stan faktyczny na 31 grudnia 2024 r.

Liczba mieszkańców						
Grupy mieszkańców	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kobiety	28743	28376	27899	27519	27273	26947
Mężczyźni	24401	24030	23601	23206	22897	22586
Liczba mieszkańców ogółem	53144	52406	51500	50725	50170	49533

TABELA 1. Analiza liczby mieszkańców w latach 2019-2024

Od kilku lat obserwujemy spadek liczby mieszkańców miasta Zgierza, w porównaniu do roku 2023, pomimo napływu uchodźców z Ukrainy. Zjawisko to koreluje z sytuacją demograficzną dla województwa łódzkiego. Zgodnie z danymi Rocznika Statystycznego Województwa Łódzkiego liczba mieszkańców województwa na dzień 30.06.2024 r. wynosiła 2354135, a na dzień 31.12.2023 – 2362519. Zatem zmalała o 8384 osoby.

Liczba bezrobotnych						
Bezrobotni	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bezrobotni ogółem	1136	1244	1019	1025	1051	1095
Osoby długotrwale bezrobotne	471	522	478	376	451	458
Bezrobotni z prawem do zasiłku	248	217	157	199	179	187

TABELA 2. Analiza liczby osób bezrobotnych w latach 2019-2024

Gmina Miasto Zgierz dobrze radzi sobie z sytuacją na rynku pracy. Napływ uchodźców z Ukrainy miał niewielki wpływ na wzrost bezrobocia. Ogólna liczba bezrobotnych na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 1095 i wzrosła o 44 osoby w porównaniu do roku 2023.

3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Infrastruktura żłobków i przedszkoli						
Pozycje	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba żłobków w gminie	6	6	7	8	7	7
Liczba dzieci oczekujących na miejsce w żłobku	64	84	58	60	88	40
Liczba przedszkoli w gminie	17	17	19	16	16	16
Liczba dzieci oczekujących na miejsce w przedszkolu	0	0	0	0	0	0

TABELA 3. Infrastruktura żłobków i przedszkoli

Zasobami miasta Zgierza, które mają wpływ na realizację zadań jest infrastruktura społeczna. W skład infrastruktury wchodzi takie placówki jak żłobki, przedszkola, świetlice, placówki kulturalne, biblioteki czy obiekty sportowe. Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 jak również nad dziećmi w wieku przedszkolnym (3-6 lat) spoczywa na gminie. W 2024 roku na terenie miasta potrzeby w zakresie ilości miejsc w przedszkolach zostały zaspokojone.

W 2024 roku oprócz żłobka miejskiego funkcjonowało w mieście 6 placówek prywatnych. Z powodu ograniczonych możliwości nie przyznano miejsca w żłobku 40 dzieciom. W stosunku do roku 2023 liczba dzieci oczekujących na miejsce w żłobku zmalała o 48 dzieci.

Infrastruktura szkolna i sportowa						
Pozycje	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba szkół podstawowych	9	9	9	9	9	9
Liczba świetlic dla dzieci i klubów	10	13	13	13	13	13
Liczba obiektów sportowych (boisk, hal, pływalni itp.)	40	42	51	52	74	83

TABELA 4. Infrastruktura szkolna i sportowa

Infrastruktura kulturalna						
Pozycje	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba bibliotek w gminie w tym filii	7	7	7	7	7	7
Liczba domów kultury	4	4	4	4	4	4
Liczba sal widowiskowych (w tym kin)	4	4	4	6	6	6

TABELA 5. Infrastruktura kulturalna

W mieście Zgierzu liczba placówek edukacyjnych i kulturalnych od kilku lat utrzymuje się na tym samym poziomie. Wzrosła natomiast liczba obiektów sportowych poprzez utworzenie dodatkowych boisk sportowych w tym boisk pod balonem – 1 duże i 4 małe, oraz 5 placów zabaw wraz z siłownią plenerową.

Warunki infrastrukturalne należy zatem ocenić jako dobre lub bardzo dobre. Obiekty sportowe na terenie miasta są sukcesywnie modernizowane i podlegają rozbudowie.

Infrastruktura mieszkaniowa w zasobie gminy						
Pozycje	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkań w zasobie gminy	2365	2352	2260	2191	2141	2142
Liczba osób oczekujących na mieszkanie z zasobów gminy	698	514	459	467	436	482
Liczba najemców socjalnych	1224	1171	1121	1089	1010	978
Liczba osób oczekujących na najem socjalny	478	498	390	416	417	465

TABELA 6. Liczba mieszkań w zasobach gminy i liczba osób oczekujących na przydział

Na poziom życia mieszkańców ma wpływ sytuacja mieszkaniowa w mieście. Jak możemy zaobserwować na przestrzeni ostatnich kilku lat maleje liczba mieszkań w zasobie Gminy i liczba najemców socjalnych. W stosunku do roku 2023 liczba mieszkań zwiększyła się tylko o 1 lokal. W roku 2024 liczba osób oczekujących na mieszkanie z zasobów gminy wzrosła w porównaniu do roku 2023 pomimo kolejnej edycji programu najmu mieszkań komunalnych „Mieszkanie za Remont”, który cieszy się dużym zainteresowaniem osób, **ubiegających się o mieszkanie z gminnego zasobu lokalowego.**

W pierwszej edycji programu na wynajem za remont przeznaczono dwadzieścia cztery lokale mieszkalne. W 2024 r. z ww. programu (II i III edycja) przeznaczono łącznie 42 lokale mieszkalne. Liczba osób oczekujących na najem socjalny wzrosła o 48 osób w porównaniu do roku 2023.

4. KORZYSTAJĄCY Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Pozycje	Lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, które otrzymały świadczenia	2 173	1 895	1 858	1 821	1703	1515
Liczba rodzin, które otrzymały świadczenia	1 368	1 350	1 216	1 194	1109	1003

TABELA 7. Osoby i rodziny objęte wsparciem

Na poprawę sytuacji materialnej rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, mają wpływ wprowadzane sukcesywnie przez Rząd RP dodatkowe formy wsparcia socjalnego, np. Program 800+ czy wprowadzony w 2018 roku Program „Dobry Start” – 300+. Świadczenia te nie są wliczane do dochodu jednak pozytywnie wpływają na sytuację bytową rodzin. Ponadto co roku znacznie zwiększa się wysokość najniższego wynagrodzenia co nie jest bez znaczenia na poprawę dochodów mieszkańców miasta Zgierza.

5. POWODY UDZIELANIA POMOCY (DYSFUNKCJE)

Świadczenia z pomocy społecznej są przyznawane osobom i rodzinom, w których poza kryterium dochodowym uprawniającym do pomocy zachodzi jedna z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku.

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
1. UBÓSTWO							
Liczba rodzin	848	762	756	775	698	658	630
Liczba osób w rodzinach	1 485	1 263	1 241	1 269	1 140	1039	994
2. BEZROBOCIE							
Liczba rodzin	467	398	441	445	405	392	390

Liczba osób w rodzinach	949	776	865	844	783	731	730
3. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ							
Liczba rodzin	609	550	524	491	446	412	410
Liczba osób w rodzinach	873	754	745	685	612	574	570
4. DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA							
Liczba rodzin	925	854	870	822	703	681	680
Liczba osób w rodzinach	1260	1164	1184	1122	946	911	905
5. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO							
Liczba rodzin	655	322	194	183	178	150	145
Liczba osób w rodzinach	1322	811	543	572	558	487	478
6. ALKOHOLIZM							
Liczba rodzin	169	136	168	168	145	143	140
Liczba osób w rodzinach	233	202	256	239	211	179	173
7. NARKOMANIA							
Liczba rodzin	15	14	19	13	20	15	15
Liczba osób w rodzinach	17	14	20	14	38	27	26
8. POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA							
Liczba rodzin	170	112	71	68	52	34	30
Liczba osób w rodzinach	630	458	292	293	201	132	119
8a. W TYM RODZINY WIEŁODZIETNE							
Liczba rodzin	47	32	29	28	42	10	10
Liczba osób w rodzinach	240	168	158	161	214	57	56
9. BEZDOMNOŚĆ							
Liczba rodzin	70	52	62	73	60	60	60

Liczba osób w rodzinach	72	58	66	82	68	62	62
10. TRUDNOŚCI PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO							
Liczba rodzin	44	52	59	51	38	29	29
Liczba osób w rodzinach	64	68	71	73	63	34	35
11. PRZEMOC W RODZINIE – OFIARY PRZEMOCY							
Liczba osób	13	15	12	16	11	7	8
Liczba rodzin	41	40	42	39	36	17	20

TABELA 8 . Liczba osób i rodzin ze względu na powód przyznania pomocy.

Najczęstszymi przesłankami przyznania świadczeń z pomocy społecznej były długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezrobocie.

Zmiany w strukturze powodów przyznania pomocy są związane z jednej strony z rosnącymi dochodami rodzin, a z drugiej strony starzeniem się społeczeństwa. Należy tutaj nadmienić, że na przestrzeni ostatnich kilku lat malała liczba klientów pomocy społecznej z 2235 w 2019 roku do **1515 w 2024** roku, więc procent osób korzystających ze wsparcia MOPS z podziałem na wskazane powyżej dysfunkcje kształtuje się na podobnym poziomie.

6. FORMY PRYZNANEJ POMOCY – ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
ZASIŁEK STAŁY							
Liczba osób	369	362	327	328	326	306	310
Kwota świadczeń (zł)	1924481	1989224	1803452	1991515	1901246	2570553	3360000
ZASIŁEK OKRESOWY							
Liczba osób	607	521	499	516	459	417	400
Kwota świadczeń (zł)	1454749	1200081	1199210	1296477	1131503	1077788	1400000

W TYM: Z TYTUŁU BEZROBOCIA							
Liczba osób	409	356	336	329	323	298	280
Kwota świadczeń (zł)	823795	784172	772156	810129	764776	730986	980000
W TYM: Z TYTUŁU DŁUGOTRWALEJ CHOROBY							
Liczba osób	104	61	70	84	82	74	72
Kwota świadczeń (zł)	108514	76349	102599	123096	126791	125239	158000
ZASIŁEK CELOWY							
Liczba osób	1795	1559	1512	1477	1382	1223	1180
Kwota świadczeń (zł)	1867761	1764761	2077289	2011483	1818489	1660689	1610000

TABELA 9. Liczba osób i kwota przyznanych świadczeń

Jak daje się zaobserwować na przestrzeni ostatnich 6 lat wypłata zasiłków stałych kształtuje się na podobnym poziomie wahania wynoszą około 50 osób. Cały czas zmniejszeniu ulega wypłata zasiłków okresowych w tym zasiłków okresowych wypłacanych z tytułu bezrobocia. W stosunku do roku 2019 liczba osób korzystających z tych świadczeń zmalała o 111 osób. Na taki stan rzeczy ma wpływ stabilizacja na rynku pracy.

W 2025 r. prognozowane jest utrzymanie liczby osób korzystających z zasiłków stałych, okresowych i celowych na podobnym poziomie jak w roku 2024. W roku 2024 r. kryteria dochodowe wynosiły: dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł, dla osoby w rodzinie 600 zł.

Od 01.01.2025 roku zmieniła się wysokość kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych. Kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 1010 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 823 zł.

7. FORMY PRYZNANEJ POMOCY – ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
POSILEK							
Liczba osób	250	181	109	110	102	86	80

Kwota świadczeń (zł)	83432	54709	50374	60513	61509	68969	68000
SCHRONIENIE							
Liczba osób	23	20	32	26	29	33	34
Kwota świadczeń (zł)	96808	104838	182991	217978	253419	349328	350000
SPRAWIENIE POGRZEBU							
Liczba osób	7	13	10	21	15	12	14
Kwota świadczeń (zł)	25900	17581	24640	39280	35590	25760	30000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ							
Liczba osób	133	121	107	105	114	116	115
Kwota świadczeń (zł)	3382399	3569049	3587206	3936609	4694559	5421797	5500000

TABELA 10. Liczba osób i kwota przyznanych świadczeń niepieniężnych

Liczba osób korzystających z posiłku w tym w szkołach i przedszkolach od 2019 roku do 2024 roku systematycznie spada, nieznacznie za to wzrosła liczba osób korzystających z pomocy w formie schronienia. Średnio miesięcznie w schroniskach przebywało 17 osób.

W grudniu 2020 roku zostało utworzone pomieszczenie interwencyjne. Pomieszczenie interwencyjne jest przeznaczone dla osób i rodzin, które z uwagi na zdarzenie losowe znalazły się w sytuacji kryzysowej.

Pobyt w pomieszczeniu interwencyjnym ma charakter interwencyjny na czas oczekiwania na miejsce w specjalistycznym Ośrodku wsparcia tj. ośrodka dla ofiar przemocy w rodzinie, schronisku dla osób bezdomnych i jest nieodpłatny. Pobyt w pomieszczeniu interwencyjnym może trwać do 7 dni. Osoby przebywające w pomieszczeniu interwencyjnym otrzymują wsparcie pracownika socjalnego oraz psychologa.

W 2024 roku w pomieszczeniu interwencyjnym umieszczono 8 osób (w tym 1 dziecko). Osoby te zostały umieszczone z uwagi na konieczność oczekiwania na nowe miejsce zamieszkania. Trzy osoby zamieszkały w pomieszczeniu po pożarze swojego mieszkania. Trzy osoby umieszczono w pomieszczeniu z tytułu konieczności wykonania w ich miejscu zamieszkania działań remontowo-konserwatorskich podyktowanych siłą wyższą niezależną od lokatorów. Dwie osoby – matka z nieletnim dzieckiem obywatelki Ukrainy, którzy musieli nagle opuścić wynajmowany dotychczas przez siebie lokal mieszkalny.

Ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych jednoznacznie wskazuje, że właściwą do sprawienia pochówku osoby, której nie podjęły się pochować osoby bliskie jest gmina

miejsca zgonu tej osoby. W 2024 roku Ośrodek dokonał pochówku 12 osób, w tym 3 osób, które nie zamieszkiwały na terenie miasta Zgierza.

W 2024 roku 116 osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przebywało w domach pomocy społecznej różnych typów. Średnio miesięcznie w domach pomocy społecznej przebywało 100 osób. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2024 roku nieznacznie wzrosła w stosunku do lat poprzednich. Wzrasta również miesięczny koszt utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej co przekłada się na znaczne wydatki gminy. W 2024 roku tylko o dwie osoby więcej niż w 2023 r. przebywało w domach pomocy społecznej natomiast wydatki w 2024 r. w stosunku do 2023 r. wzrosły o 727238 zł. Spowodowane jest to znacznym wzrostem średniego kosztu utrzymania mieszkańca w związku ze wzrostem najniższego wynagrodzenia oraz wzrostem inflacji.

Inną formą świadczeń niepieniężnych są usługi opiekuńcze. W Zgierzu w 2024 roku zadanie to realizował Polski Komitet Pomocy Społecznej (instytucja wyłoniona w postępowaniu przetargowym). Z tej formy wsparcia w 2024 roku skorzystało 208 osób, a koszt usługi wyniósł 1 768 974,80 zł.

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
USŁUGI OPIEKUŃCZE							
Liczba osób	273	239	264	266	245	208	215
Kwota świadczeń (zł)	1581337	1482162	1610855	1740885	1940447	1768975	1900000

TABELA 11. Usługi opiekuńcze - kwoty oraz ilość osób objętych wsparciem

W ostatnich latach można odnotować wzrost znaczenia pomocy kierowanej do osób starszych oraz niepełnosprawnych, w tym osób samotnych. Analiza struktury wieku osób objętych wsparciem wskazuje na postępujące starzenie się społeczeństwa w mieście.

W związku z powyższym na wysokim poziomie pozostaje liczba osób potrzebujących wsparcia w postaci usług opiekuńczych. W 2024 roku MOPS realizował Program Opieka 75+.

Celem Programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych, zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej. Wsparciem w jego ramach objętych było 15 osób. Kwota dofinansowania Programu to **118207,81 zł**. W 2024 r. zmniejszyła się nieznacznie liczba osób korzystających z usług opiekuńczych. Miała na to wpływ realizacja Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” (AOON). Program ma na celu

zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej i skierowany był do osób ze znacznym i umiarkowanych stopniem niepełnosprawności.

Do końca 2024 r. z usług AOON skorzystało łącznie 81 osób, wykorzystując przy tym 23452 godziny wsparcia udzielonego przez łącznie 25 asystentów. Wśród Uczestników było 35 osób ze stopniem znacznym, 30 z niepełnosprawnością znaczną - sprzężoną, 7 z umiarkowaną oraz 7 osób z niepełnosprawnością umiarkowaną - sprzężoną i 2 dzieci niepełnosprawnych do 18 roku życia. Wykorzystane środki to 976 454,50 zł.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”					
Edycje	2019/2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem	15	14	51	54	81
Liczba godzin wsparcia	2 986	3 735	16 191	19 053	23 452
Koszt godzin usług asystenckich	89 905,59	149 400,00	636 216,51	762 032,99	957 308,93

TABELA 12. Usługi asystenckie - kwoty oraz ilość osób objętych wsparciem

8. ŚWIADCZENIA RODZINNE I DODATKI DO ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Pozycje	Lata						Prognoza 2025
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
ZASIŁKI RODZINNE							
Liczba dzieci	2944	2296	1797	1891	1218	1087	1000
Kwota świadczeń (zł)	3284210	2509123	1950620	1634462	1362075	1101680	1000000
ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNE							
Liczba osób	197	207	244	276	310	364	450
Kwota świadczeń (zł)	3473881	4272465	5160986	6096097	8199018	11866026	14500000
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY							

Liczba osób	1171	1144	1142	1174	1199	1199	1250
Kwota świadczeń (zł)	2434876	2713392	2754462	2827245	2853013	2835427	3100000
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA							
Liczba dzieci	136	91	61	53	43	18	20
Kwota świadczeń (zł)	132333	86485	57128	49690	41085	17309	20000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA							
Liczba dzieci	318	265	216	167	140	67	70
Kwota świadczeń (zł)	318000	265000	216000	167000	140000	67000	70000
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY							
Liczba osób	34	33	26	15	8	0	0
Kwota świadczeń (zł)	183004	187419	141264	79132	45880	0	0
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA							
Liczba osób	10	10	8	3	2	2	2
Kwota świadczeń (zł)	74400	63940	35894	21080	14880	14880	14880
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE							
Liczba osób	175	153	148	119	103	76	80
Kwota świadczeń (zł)	935795	927576	867360	661562	577010	413277	425000
ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”							
Liczba osób	4	6	3	2	4	4	4
Kwota świadczeń (zł)	16000	24000	12000	8000	16000	16000	16000

TABELA 13. Liczba osób i wysokość wypłaconych świadczeń rodzinnych

Należy zwrócić uwagę na tendencję spadkową w 2024 roku liczby uprawnionych dzieci do zasiłku rodzinnego. Powodem tego jest fakt, że coraz mniej rodzin spełnia kryterium dochodowe, które od 2015 roku nie ulega zmianie przy jednoczesnym wzroście płacy minimalnej i wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie, a jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym bądź

znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium to wynosi 764,00 zł.

W 2024 roku nastąpił znaczący spadek osób uprawnionych do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz do świadczenia rodzicielskiego. Jednym z powodów takiego procesu jest zapewne brak uprawnień do zasiłku rodzinnego (przekroczenie kryterium dochodowego) lecz spadek tych świadczeń w 2024 roku w porównaniu do lat ubiegłych wskazuje również na mniejszą liczbę urodzeń dzieci w 2024 roku. W ostatnim roku obserwujemy wzrost liczby osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, które od 2024 roku wypłacane jest na nowych zasadach bez konieczności rezygnacji z zatrudnienia rodziców, opiekunów sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi do ukończenia przez nie 18 roku życia. Kontynuowana jest również wypłata świadczeń pielęgnacyjnych przyznanych według starych zasad przed 01.01.2024 r. osobom rezygnującym z zatrudnienia z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Znacząco co roku wzrasta kwota wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych, co spowodowane jest podwyższeniem wysokości samego świadczenia, które w 2024 roku wynosiło 2988,00 zł. miesięcznie. Brak wypłaconych świadczeń oraz brak prognozy na 2025 r. osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego spowodowana jest wejściem w życie od 1 stycznia 2024 r. przepisów, na mocy których został uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego. Oznacza to, że od tej daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie był już przyznawany.

9. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Pozycje	Lata						Prognoza 2025
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
FUNDUSZ ALIMENTACYJNY							
Liczba rodzin	341	320	298	278	235	221	220
Kwota świadczeń (zł)	1832383	1732772	1718646	1600195	1334976	1345761	1400000

TABELA 14. *Liczba rodzin i kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego*

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych mieszkańcom Zgierza przez MOPS, w latach 2019 – 2024, z roku na rok spadała (z **1 832 383 zł**, w 2019 r., **1 732 772 zł** w 2020 r., **1 718 646 zł** w 2021 r. w 2022 r. **1 600 195 zł**, w 2023 r. – **1 334 976 zł** do **1 345 761 zł** w 2024 r.). Od 01 października 2019 roku zostało podniesione kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z kwoty **725 zł netto** do kwoty **800,00 zł netto** na osobę w rodzinie. W celu zwiększenia możliwości

skorzystania z tej formy wsparcia, jaką są świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wraz z nowym okresem rozliczeniowym, tj. od dnia 01 października 2020 r., zostało ponownie podniesione kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do kwoty **900,00 zł** netto na osobę w rodzinie oraz wprowadzono zasadę „złotówka za złotówkę” (art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) - w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego. **Od miesiąca października 2023 r., kryterium na osobę w rodzinie zostało ponownie podwyższone do kwoty 1 209 zł na osobę w rodzinie. Jednocześnie funkcjonuje zasada „złotówka za złotówkę”.**

Od 01 października 2024 r. zmieniły się kwoty należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które przysługują obecnie w wysokości zasadzonych alimentów, jednakże nie wyższej niż **1 000,00 zł** zamiast przepisu prawa wskazującego, iż świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł.

Mimo wprowadzonych zmian, nie zwiększa się liczba osób spełniających kryterium dochodowe, ponieważ corocznie następuje wyraźny wzrost płacy minimalnej. Ograniczony dostęp do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dotyczy głównie samotnego rodzica z jednym dzieckiem, a coraz częściej również rodzica z dwójką dzieci.

Dodatkowo liczba świadczeń, wypłacanych zgodnie z art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która początkowo rosła, ma obecnie tendencję spadkową.

Wyłącznie na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy, wypłacono w 2021 r. – **252** świadczenia na łączną kwotę - **93 676, 43 zł**, w 2022 r. wypłacono – **319** świadczeń, na łączną kwotę – **104 599,84 zł**, w 2023 r. - **263** świadczenia, na łączną kwotę – **91 447,91 zł** i w **2024 r. – 142** świadczenia, na łączną kwotę – **49 806,09 zł**.

10. DODATKI MIESZKANIOWE

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
DODATKI MIESZKANIOWE							
Liczba rodzin	449	391	366	402	417	416	427
Liczba osób w rodzinach	748	678	608	700	701	699	717
Kwota świadczeń (zł)	628162	593137	590385	707228	798358	876189	900000

TABELA 15. Liczba rodzin i wysokość świadczeń dodatków mieszkaniowych

W prognozach na **2025 r.** przewidywany jest wzrost zainteresowania dodatkami mieszkaniowymi w związku ze wzrostem w lutym 2025 r. przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, a także w związku z zapowiedzią podwyżek cen czynszów oraz opłat za media. Część osób, które spełniały kryteria dochodowe, ale z racji niskich wydatków nie kwalifikowały się do tej formy wsparcia, w **2025 r.** będą mogły z niej skorzystać.

Do 31.12.2021 r. były przyznawane dodatki energetyczne. W prognozach na 2025 r. nie przewidywane są wydatki z tytułu dodatków energetycznych, gdyż w związku z obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21.06.2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dodatku osłonowym (Dz. U z 2024 poz.953), **wnioski na dodatek energetyczny złożone od dnia wejścia niniejszej ustawy tj. od 04.01.2022 r. do dnia 31.12.2025 r. pozostawia się bez rozpoznania.**

11. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Świadczenia wychowawcze realizowane były przez MOPS od 01 kwietnia 2016 roku na podstawie Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Od 01.01.2022 r. zakończono przyjmowanie wniosków przez Ośrodek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i z dniem 31.05.2022 r. zakończono wypłaty świadczeń wychowawczych na okres zasiłkowy 2021/2022 kończący się 31.05.2022 r., gdyż zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od 01.01.2022 r. postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi oraz świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Po 01.01.2022 r. Ośrodek dokonuje wypłat tylko w sprawach wszczętych do 31.12.2021 r., w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Pozycje	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
Uprawnione dzieci	9313	9575	9207	8857	1	1	3
Liczba rodzin	6427	6432	6135	5961	1	1	3
Kwota świadczeń (zł)	40321481	53946288	53421260	21941986	6000	4500	18000

TABELA 16. Liczba uprawnionych dzieci, rodzin i wysokość świadczeń wychowawczych

Planowana prognoza na rok 2025 dotyczy spraw objętych unijną koordynacją, które oczekują na rozstrzygnięcie przez wojewodę.

12. ZAŚWIADCZENIA „CZYSTE POWIETRZE”

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
PROGRAM „CZYSTE POWIETRZE”							
Liczba zaświadczeń dla gospodarstw jednoosobowych	-	1	32	30	73	103	100
Liczba zaświadczeń dla gospodarstw wieloosobowych	-	7	62	77	124	185	200

TABELA 17. Liczba wydanych zaświadczeń o wysokości przeciętnego dochodu gospodarstwa domowego

Od 01.10.2020 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu można składać wniosek z żądaniem wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego do Programu „Czyste powietrze”. Zaświadczenie wydaje się w celu ubiegania się o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska wynikającego z przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

W 2024 roku Ośrodek wydał 288 takich zaświadczeń, 185 dla gospodarstw wieloosobowych i 103 dla gospodarstw jednoosobowych.

13. DODATEK OSŁONOWY

Od 02.01.2024 r. do 30.04.2024 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu można było ponownie składać wnioski o wypłatę dodatku osłonowego, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych. W 2024 r. przyjęto 2234 wnioski i wypłacono na ten cel **663 172,62** dla **2082** gospodarstw domowych.

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
Liczba gospodarstw domowych jednoosobowych	-	-	-	2889	14	1178	0

Liczba gospodarstw domowych wieloosobowych	-	-	-	2728	19	904	0
Kwota świadczeń (zł)	-	-	-	3217601	20717	663173	0

TABELA 18. Liczba jedno i wieloosobowych gospodarstw domowych oraz kwoty wypłat dodatku osłonowego

Brak prognozy na 2025 rok spowodowany jest brakiem na obecną chwilę przepisów przewidujących kontynuację wypłat jednorazowych dodatków osłonowych dla gospodarstw domowych.

14. REFUNDACJA PODATKU VAT ZA DOSTARCZONE PALIWA GAZOWE W 2024 R.

Od 01.01.2023 r. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu można składać wnioski o refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. i 2024 r.

Celem refundacji jest wsparcie gospodarstw domowych używających urządzeń grzewczych zasilanych paliwami gazowymi w formie rekompensaty w 2023 r. i 2024 r. podatku VAT na gaz ziemny. W 2024 r. przyjęto **217** wniosków oraz wypłacono na ten cel **109 593,43** zł dla **104** gospodarstw domowych.

14 A. BON ENERGETYCZNY W 2024 r.

Od 01.08.2024 r. do 30.09.2024 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu można było składać wnioski o wypłatę bonu energetycznego w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego. W 2024 r. przyjęto **2989** wniosków i wypłacono na ten cel **999 147,92 zł** dla **2714** gospodarstw domowych.

15. ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE ZA ZAPEWNIENIE ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA UCHODźCOM Z UKRAINY

Świadczenie było przyznawane na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wysokość świadczenia wynosiła **40 zł** za osobę za dzień, przy czym świadczenie to obejmowało zapewnienie zarówno zakwaterowania jak i wyżywienia. W 2024 roku złożono **154** wnioski, w tym rozpatrzono pozytywnie **128** wniosków, które obejmowały **20** obywateli Ukrainy. Na ten cel wydatkowano **527 160 zł** na łączną liczbę dni **13179**. Wnioski można było składać do 31.07.2024 r.

16. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE DLA OBYWATELI UKRAINY

Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę przyznawane było dla obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Polski jest uznany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W 2024 r. świadczenie pieniężne otrzymało **71** obywateli Ukrainy na kwotę **21 300 zł**. Wnioski można było składać do 30 czerwca 2024 r.

17. DZIENNY DOM „Senior-WIGOR”

Na terenie miasta Zgierza funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób starszych - Dzienny Dom Pobytu od 01.10.2015 roku prowadzący działalność w nowej formule jako Dzienny Dom „Senior - WIGOR.” Placówka udziela pomocy seniorom, którzy nie wymagają opieki całodobowej, jednak ze względu na swoje problemy zdrowotne, izolację społeczną, wreszcie samotność lub osamotnienie wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W szczególności działania Dziennego Domu „Senior – WIGOR” mają na celu m.in. umożliwienie osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60 lat i więcej korzystanie z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku, dobrostanu psychofizycznego osób korzystających z usług DDS-W (w tym gorącego posiłku, terapii zajęciowej w grupie, wspólnego spędzania wolnego czasu z innymi osobami starszymi jak również integracji wielopokoleniowej, wspólnego obchodzenia świąt i dni okolicznościowych). Dzienny Dom „Senior - WIGOR” w Zgierzu dysponuje 50 miejscami w tym 25 miejscami dofinansowywanymi w ramach realizacji Programu Wieloletniego „Senior +”. Dotacja w **2024 r.** wyniosła **103 171,00 zł**, zaś wydatki własne na utrzymanie DDS-W razem z wkładem własnym do Programu Wieloletniego „Senior +” stanowiły kwotę **701 811,88 zł**. W roku **2024** objętych wsparciem Domu było **57** osób w tym **29** (narastająco) w ramach programu „Senior +”. Średnio miesięcznie z usług placówki korzystało **49** osób. Pobyt w Dziennym Domu „Senior – WIGOR” jest odpłatny (**Uchwała nr**

LIV/697/18 Rady Miasta Zgierza z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIII/176/15 Rady miasta Zgierza z dnia 29 października 2015 r. w sprawie szczególnych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” w Zgierzu przy ul. Cezaka 12).

18. ODPLATNOŚĆ GMINY ZA POBYT DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % - w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 r. gmina pokrywała 10%, 30% i 50% kosztów za pobyt w pieczy zastępczej dla **127** dzieci, w tym: **40** dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, **87** dzieci w rodzinach zastępczych.

Wydatki na ten cel w poszczególnych latach wyniosły:

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
Kwota (zł.)	617 084	618 668	849 206	1 084 136	1 495 925	1 828 969,49	2 000 000
Liczba dzieci	86	92	97	118	122	127	140

TABELA 19. Wydatki oraz liczba dzieci – umieszczenie w pieczy zastępczej

Wydatki na pieczę zastępczą sukcesywnie wzrastają. Fakt ten wynika z długotrwałego przebywania dzieci w pieczy zastępczej, co wiąże się ze wzrostem procentowego udziału gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, a także wzrastającej liczby dzieci w niej umieszczonych oraz wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w danej placówce.

19. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO - KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ

Załączona poniżej tabela przedstawia aktywność projektową jednostki organizacyjnej pomocy społecznej w zakresie realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (lata 2014-2020), Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (lata 2021-2027) oraz programów dofinansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego:

ROK	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba projektów EFS i programów FS	5	5	6	3	2	3
Wartość (zł)	806310	1 594 835	1 016 484	1 270 965,81	728144,16	2 098 931,02
Ilość osób objętych działaniami	179	156	158	160	133	139

TABELA 20. Aktywność projektowo – konkursowa MOPS w latach 2019 – 2024

W powyższej tabeli w 2024 r. ujęto następujące projekty i programy:

- RODZINA W KOMPLECIE (58 osób IX - XII.2024 r.) – 80 178,90 zł
- AOON (81 osób I – XII 2024 r.) – 976 454,50 zł
- CENTRUM OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE – 1 042 297,62 zł

20. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI – REALIZOWANE ZADANIA W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ

MOPS realizując powierzone zadania współpracował między innymi z organizacjami pozarządowymi. Szeroki zakres współpracy dotyczył:

1. Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej - zapewnienie usług opiekuńczych (na mocy zawartej umowy), korzystanie przez klientów Ośrodka z magazynu odzieży.
2. Stowarzyszenia MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ozorkowie – zapewnienie schronienia osobom bezdomnym z terenu Zgierza poprzez kierowanie ich do placówki na mocy zawartej umowy, współdziałanie w zakresie realizacji indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

3. Stowarzyszenia Centrum Pomocy „Panaceum” z siedzibą w Radomsku - zapewnienie schronienia osobom bezdomnym z terenu Zgierza poprzez kierowanie ich do placówki na mocy zawartej umowy.
4. Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Zgierzu – współpraca Dziennego Domu „Senior - WIGOR” z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej, a także współpraca w zakresie udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym członkom stowarzyszenia, współpraca w zakresie kierowania podopiecznych do ŚDS.
5. Stowarzyszenia „Pomocna Dłoń” - zgłaszanie potrzeb w zakresie dożywiania, korzystanie przez klientów z paczek żywnościowych, współpraca w zakresie realizacji programu FEAD, magazyn odzieży.
6. Polskiego Czerwonego Krzyża – zgłaszanie potrzeb w zakresie dożywiania, korzystanie przez klientów z paczek żywnościowych, współpraca w zakresie realizacji programu FEAD.
7. Klubu Abstynenckiego STOP i grupy anonimowych alkoholików - współpraca w zakresie aktywizacji osób z problemem alkoholowym do rozwiązywania swoich problemów życiowych.
8. Fundacji „ARKA” - Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica środowiskowa „Przystań” - korepetycje i zajęcia dla dzieci.
9. Stowarzyszenia Profilaktyki i Resocjalizacji „AD REM” - partnerstwo w realizacji Projektu „RODZINA I JA – KOMPLEKSOWE WSPARCIE”, kierowanie dzieci do placówki wsparcia dziennego: Klubu „Obudź jutro” oraz programu „W drodze na Szczyt”.
10. Towarzystwa Przyjaciół Niepełnosprawnych - współpraca w zakresie określenia sytuacji osób kierowanych do DPS Chełmy, kierowanie osób niepełnosprawnych do udziału w zajęciach Zakładu Aktywności Zawodowej w Jedliczu oraz do projektów aktywizacyjnych dla niepełnosprawnych.
11. Fundacji Uwolnienie - współpraca w kontekście wsparcia, terapii i pomocy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym na rzecz obywateli Ukrainy, kierowanie przez Ośrodek osób do udziału w szkoleniach prowadzonych w Centrum Integracji Społecznej.
12. Ligi Kobiet Polskich - zgłaszanie w MOPS osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, informacje o formach pomocy świadczonych przez MOPS, kierowanie podopiecznych na dyżury w LKP – porady prawne i psychologiczne.
13. Parafii Matki Bożej Dobrej Rady - świetlica środowiskowa - korepetycje, pomoc w odrabianiu lekcji.
14. Parafii Św. Jana Chrzciciela – przekazywanie artykułów spożywczych i słodczy dla seniorów z DDS-W.
15. Kościoła ewangelicko - augsburskiego – przekazywanie informacji do Ośrodka o osobach będących w trudnej sytuacji materialnej.

21. ZASOBY PRACOWNICZE

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
Liczba wszystkich zatrudnionych osób	94	93	93	91	87	88	103
w tym pracownicy socjalni	30	28	30	27	27	27	26
w tym asystenci rodziny	5	6	5	5	6	5	5
Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	13	10	8	7	8	7	8
Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny	5	5	4	4	4	4	5
Specjalizacja w zakresie organizacji pomocy społecznej	11	11	9	13	13	16	17

TABELA 21. Zasoby pracownicze MOPS

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
Staż	3	-	4	1	0	0	1

Zatrudnienie Subsydiowane	2	2	-	-	1	0	1
----------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

TABELA 22. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce pomocy społecznej

Zasobem pomocy społecznej jest kadra realizująca powierzone zadania. Na jakość świadczonych usług ma wpływ zarówno wykształcenie i umiejętności zawodowe pracowników jak również odpowiedni wskaźnik zatrudnienia. Ustawa o pomocy społecznej określa wskaźnik zatrudnienia liczby pracowników socjalnych, a mianowicie w Ośrodku musi być zatrudniona taka liczba pracowników socjalnych, aby na 2000 mieszkańców przypadał co najmniej 1 pracownik. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej warunek ten jest spełniony, na dzień 31 grudnia 2024 roku na jednego pracownika socjalnego zatrudnionego w MOPS przypadało 1835 mieszkańców. Większość pracowników socjalnych ma wyższe wykształcenie. Ponadto pracownicy socjalni doskonalą swoje umiejętności uczestnicząc w szkoleniach zawodowych.

Liczba zatrudnionych osób od 2019 roku sukcesywnie spadała. W prognozie na 2025 r. liczba pracowników zwiększa się o 15 osób w związku z powstaniem Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego. Ośrodek będzie zatrudniał dodatkową kadrę obsługującą ośrodek wsparcia.

Pozycje	Lata						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Prognoza 2025
Liczba asystentów rodziny w gminie	5	6	6	5	6	5	5

TABELA 23. Asystenci rodziny – liczba asystentów

Z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynika wskaźnik zatrudnienia asystentów rodziny.

Asystent rodziny może pracować maksymalnie z 15 rodzinami. W 2024 roku 1 asystent pracował średnio z 10 rodzinami.

22. PODSUMOWANIE – KWOTY ŚWIADCZEŃ I KOSZTY ICH REALIZACJI

ŚRODKI PRZEZNACZONE NA DZIAŁANIA I OBSŁUGĘ ZADAŃ WYNIKAJĄCE		
z Ustaw:	2023	2024
o pomocy społecznej	16 050 387,14 zł	18 196 806,28 zł
o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	8 000,00 zł	6 500,00 zł

o świadczeniach rodzinnych, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	16 582 463,04 zł	20 069 793,78 zł
o dodatkach mieszkaniowych	798 357,95 zł	876 189,03 zł
o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	1 536 653,98 zł	1 545 806,88 zł
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1 692 194,27 zł	1 857 226,47 zł
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	9 980,00 zł	13 103,09 zł
o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 011,16 zł	841,06 zł
o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	2 734,00 zł	3 253,00 zł
o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	1 835 243,58 zł	1 107 887,32 zł
o dodatku osłonowym	21 131,68 zł	676 435,97 zł
o dodatku węglowym	633 360,00 zł	-
o bonie energetycznym	-	1 029 122,36 zł
o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw	108 120,00 zł	111 785,28 zł
o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej	402 900,00 zł	-
o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu	40 776,79 zł	-
Z realizowanych programów i konkursów:		
Projekt EFS „Klub Integracji Społecznej Aktywność”	226 450,56 zł	-
Projekt EFS „Rodzina i Ja Kompleksowe Wsparcie”	501 693,60 zł	760,60 zł
Projekt EFS „Rodzina w Komplecie”	-	80 178,90 zł
Program Wieloletni Senior+	230 023,88 zł	248 245,25 zł
Program Opieka 75+	326 985,72 zł	197 013,02 zł
Program „Asystent Rodziny i koordynacji pieczy zastępczej”	61 639,23 zł	332 770,14 zł

Rządowy program "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027"	-	477 167,80 zł
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”	-	33 148,59 zł
Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”	800 153,77 zł	976 454,50 zł
Program „Posiłek w szkole i w domu”	1 750 000,00 zł	1 673 433,09 zł
Prace Społecznie Użyteczne	109 617,91 zł	126 330,10 zł
Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	1 962 607,09 zł	1 042 297,62 zł
Program „Czyste powietrze”	5 350,00 zł	4 825,00 zł
Łącznie	45 697 835,35 zł	50 687 375,13 zł
Źródła finansowania wydatków		
Budżet państwa	23 817 760,30 zł	30 131 366,61 zł
Budżet miasta	15 376 928,33 zł	17 764 669,04 zł
Fundusze europejskie – środki zewnętrzne do realizacji projektów unijnych (krajowe i europejskie)	676 650,16 zł	71 489,50 zł
Fundusz pracy	43 335,33 zł	89 994,63 zł
Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	2 762 760,86 zł	1 410 182,75 zł
Fundusz Pomocy dla Ukrainy	1 835 243,58 zł	1 107 887,32 zł
Fundusz przeciwdziałania COVID-19	1 185 156,79 zł	111 785,28 zł
Łącznie	45 697 835,35 zł	50 687 375,13 zł

TABELA 24. Działania i obsługa zadań - kwoty świadczeń i koszty ich realizacji (2023-2024)

23. REKOMENDACJE

Uwzględniając dane zawarte w niniejszym dokumencie przedstawiamy rekomendacje mające na celu wskazanie sposobów na poprawę istniejącej sytuacji w obszarze pomocy społecznej.

1. W celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 rekomenduje się rozbudowę istniejącego (zwiększenie liczby miejsc) lub uruchomienie kolejnego publicznego żłobka na terenie miasta.
2. Należy zabezpieczyć środki finansowe na pomoc niematerialną dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a także na rozwój infrastruktury pomocy społecznej – tj. ogrzewalnia, uruchomienie mobilnej łaźni dla osób w kryzysie bezdomności (część sanitarna - prysznic, umywalka, toaleta, lustro, suszarka do włosów; poczekalnia; część pralnicza - pralka, suszarka do ubrań, magazyn z ubraniami, ręcznikami, artykułami higienicznymi i chemicznymi)
3. Inicjowanie współpracy jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczeń pomocy społecznej – szczególnie w kontekście usług opiekuńczych, zapewnienia schronienia oraz wsparcia dla rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
4. Podejmowanie działań w kierunku profesjonalizacji kadry pomocy społecznej – w szczególności pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny – poprzez szkolenia, kursy kwalifikacyjne, udział w konferencjach oraz udział w superwizjach.
5. Kontynuowanie działań na rzecz osób starszych oraz osób niepełnosprawnych, a także zapewnienie środków na finansowanie takich działań np. świadczenie usług opiekuńczych (dodatkowe środki z programu rządowego Opieka 75+), pobyt w domach pomocy społecznej, asystenci osobiści osób niepełnosprawnych.
6. Dalsze pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań w zakresie pomocy i wsparcia rodziny oraz wdrażanie przedsięwzięć dotyczących integracji osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
7. Wdrażanie i intensyfikacja działań ukierunkowanych na ochronę i polepszenie warunków bytowych rodzin borykających się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które dzięki wsparciu psychologicznemu, prawnemu oraz pracy asystenta rodziny będą mogły same wychowywać dzieci, co zapobiegnie umieszczeniu ich w pieczy zastępczej lub przyczyni się do powrotu do rodziny biologicznej.
8. Konieczność pozyskiwania mieszkań szczególnie o niższym standardzie i niskich kosztach utrzymania.
9. Rekomenduje się wygospodarowanie dodatkowych środków finansowych na bieżące utrzymanie infrastruktury zasobu komunalnego oraz prowadzenie prac modernizacyjnych.
10. W związku ze zwiększającą się liczbą osób starszych i niepełnosprawnych zasadnym jest poprawa dostępności do instytucji pomocowych poprzez zamontowanie wind osobowych.